

Stav a perspektivy obchodně-ekonomické spolupráce mezi Českou republikou a Saúdskoarabským královstvím

Mgr. Petr Hošťálek
obchodně-ekonomický úsek velvyslanectví České republiky v Rijádu

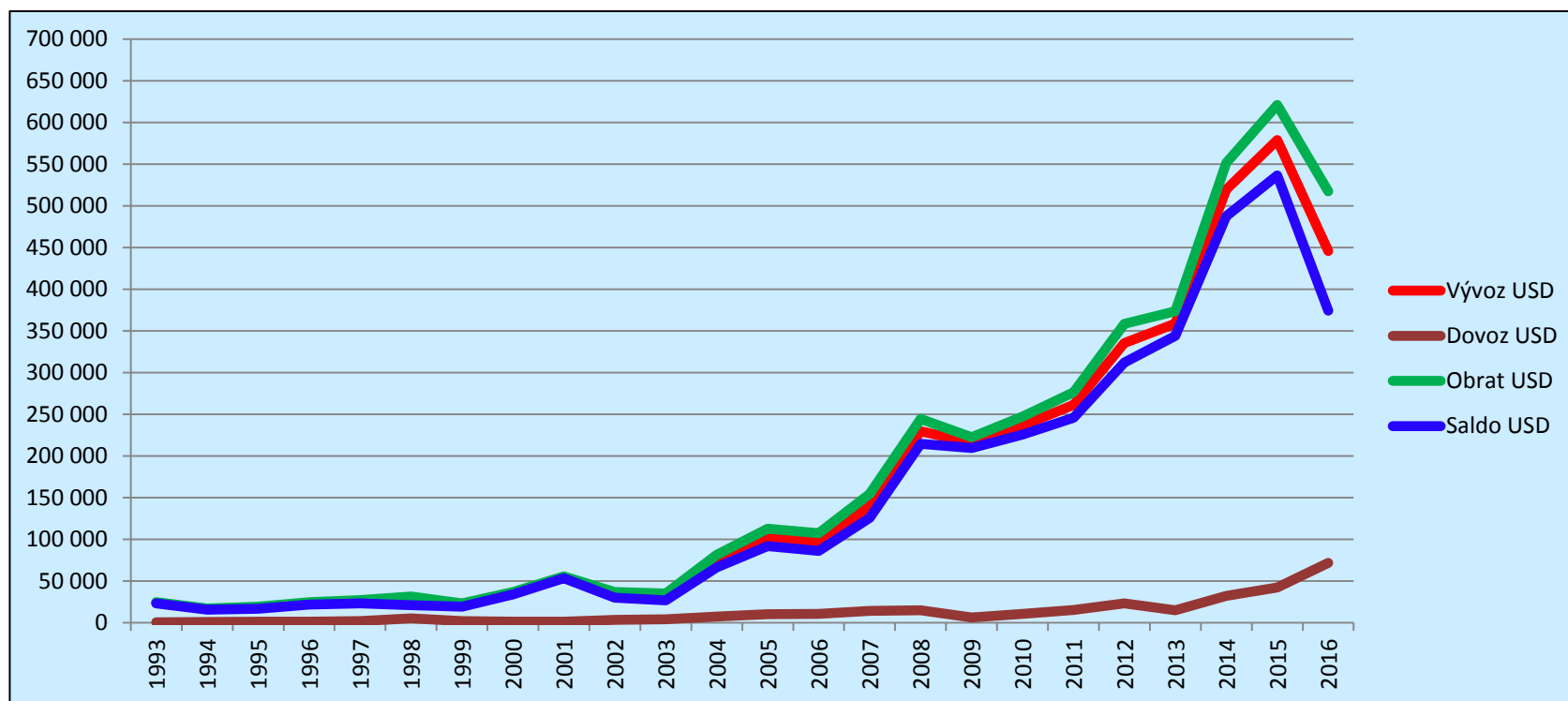
Obsah

- **Stav obchodní spolupráce**
- **Současná ekonomická situace v Saúdské Arábii**
- **Vývoj zahraničního obchodu země**
- **Perspektivy obchodně-ekonomické spolupráce**
- **Institucionální podpora - velvyslanectví, CzechTrade**

Stav obchodně ekonomické spolupráce vzájemný obchod zbožím

Vývoj bilaterálního obchodu zbožím mezi CZE a SAU (v mil USD)

Stav obchodně ekonomické spolupráce vzájemný obchod zbožím

Vývoj bilaterálního obchodu zbožím mezi Českou Republikou a
Saúdskoarabským královstvím

Rok	Vývoz			Dovoz			Obrat			Saldo
	USD	poř.	Index	USD	poř.	Index	USD	poř.	Index	USD
1993	24 081	46.	-	751	100.	-	24 832	57.	-	23 330
1994	16 421	56.	68,2	788	98.	104,9	17 209	68.	69,3	15 633
1995	18 036	59.	109,8	1 267	95.	160,8	19 303	70.	112,2	16 769
1996	23 149	58.	128,3	1 373	100.	108,4	24 522	66.	127,0	21 776
1997	25 281	54.	109,2	2 037	95.	148,4	27 318	65.	111,4	23 244
1998	26 224	51.	103,7	5 127	79.	251,7	31 351	64.	114,8	21 097
1999	21 395	51.	81,6	2 027	94.	39,5	23 422	66.	74,7	19 368
2000	35 510	48.	166,0	1 309	102.	64,6	36 819	60.	157,2	34 201
2001	54 612	43.	153,8	1 161	100.	88,7	55 773	59.	151,5	53 451
2002	33 564	56.	61,5	3 455	92.	297,6	37 019	65.	66,4	30 109
2003	30 815	55.	91,8	4 141	88.	119,9	34 956	68.	94,4	26 674
2004	73 829	47.	239,6	7 520	86.	181,6	81 349	60.	232,7	66 309
2005	102 256	47.	138,5	10 357	86.	137,7	112 613	58.	138,4	91 899
2006	96 686	50.	94,6	10 652	81.	102,8	107 338	57.	95,3	86 034
2007	140 009	50.	144,8	14 426	85.	135,4	154 435	59.	143,9	125 583
2008	229 508	43.	163,9	14 834	86.	102,8	244 342	57.	158,2	214 674
2009	215 845	40.	94,0	6 483	93.	43,7	222 328	55.	91,0	209 362
2010	236 604	43.	109,6	10 784	87.	166,3	247 388	55.	111,3	225 820
2011	261 181	42.	110,4	15 213	82.	141,1	276 394	57.	111,7	245 968
2012	335 271	42.	128,4	23 144	79.	152,1	358 415	53.	129,7	312 127
2013	358 767	42.	107,0	14 873	86.	64,3	373 640	57.	104,2	343 894
2014	519 579	36.	144,8	32 077	77.	215,7	551 656	51.	147,6	487 502
2015	578 695	31.	111,4	42 211	73.	131,6	620 906	45.	112,6	536 484
2016	445 797	36.	77,0	71 644	67.	169,7	517 441	47.	83,3	374 153

Stav obchodně ekonomické spolupráce vzájemný obchod zbožím

Nejvýznamnější položky vývozu z CZE do SAU v roce 2016

(SITC 3 místa):

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota USD(tis.)
781	Automobily osobní aj. vozidla pro dopravu osob	92 741
752	Zařízení k automat. zpracování dat, jednotky periferní	75 944
892	Tiskoviny	30 788
672	Ocel, železo v ingotech aj. odlitcích, polotovary	29 645
898	Nástroje hudební, díly, příslušenství, desky, pásky ap.	13 363
772	Přístr. elek. ke spínání ap. obvodů elek., odpory aj.	13 039
747	Kohouty, ventily aj. armatury pro potrubí, kotle ap.	12 072
723	Stroje, zaříz. pro stavebnictví, stavební inženýrství	11 354
743	Čerpadla (ne na kapaliny), kompresory, ventilátory ap.	9 861
699	Výrobky z kovů základních jn.	7 571
024	Sýry a tvaroh	7 170
741	Zařízení k ohřevu a chlazení a jejich díly jn.	7 144
764	Zařízení telekom., přísluš.přístrojů pro zázň.,reprod.zvuku,obrazu	6 990
771	Stroje elektrické (ne točivé) a jejich díly	6 446
874	Přístroje měřicí, kontrolní, analyzační, řídicí jn.	5 641

Stav obchodně ekonomické spolupráce vzájemný obchod zbožím

Nejvýznamnější položky vývozu z CZE do SAU v roce 2016

(kombinovaná nomenklatura 8 míst):

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota USD(tis.)
87032319	Osobní automobily a jiná mot. vozidla konstr. především pro přepravu o	92 691
84715000	Procesorové jednotky, též obsahující pod společným krytem jednu nebo d	53 911
49119900	Tiskoviny j.n.	30 756
72071912	Polotovary ze železa nebo nelegované oceli, obsahující < 0,25 % hmotno	23 097
84717050	Diskové jednotky s pevným diskem (HDD), pro zařízení pro automatizovan	8 658
84295199	Čelní lopatové nakladače (kromě speciálně konstruovaných pro použití p	8 419
85234959	Disky pro laser. snímací syst. nahrané, ostatní, ne: viz sazebník	8 086
04069092	Sýry ostatní o obsahu tuku <= 40 % hmotnostních a o obsahu vody v látk	7 115
72249038	Polotovary z legované oceli, válcované za tepla/získané kontinuál. lití	6 548
83111000	Povlečené elektrody z obecných kovů, pro svařování elektrickým oblouke	6 495
84143081	Kompresory typů používaných v chladicích zařízeních, s výkonem > 0,4 k	5 744
85285100	Monitory typu používaného výhradně nebo hlavně v systému automatizovan	5 446
84714100	Zařízení pro automatizované zpracování dat, obs. pod společným krytem n	5 120
93040000	Pušky, karabiny a pistole na pružinu, na stlačený vzduch nebo na plyn,	4 796
85176200	Zařízení pro příjem, konverzi a vysílání nebo regeneraci hlasu, obrazů	4 654

Stav obchodně ekonomické spolupráce vzájemný obchod zbožím

Nejvýznamnější položky dovozu do CZE ze SAU v roce 2016:

(SITC 3 místa):

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota USD(tis.)
333	Oleje ropné, oleje z nerostů živičných surové (ropa)	26 230
571	Polymery etylénu v prvotní formě	21 343
575	Hmoty plastické ostatní v prvotních formách	10 885
582	Pláty, desky, blány, fólie a pásy z hmot plastických	8 423
266	Vlákná syntetická vhodná ke spřádání	1 858
752	Zařízení k automat. zpracování dat, jednotky periferní	734
684	Hliník	461
512	Alkoholy, fenoly, fenolalkoholy a jejich deriváty	303
657	Příze speciální, textilní materiály speciální ap. vyr.	245
516	Chemikálie organické ostatní	219
625	Pneumatiky pryžové a duše	203
574	Polyacetáty, polyetery a pryskyřice epoxidové	176
598	Výrobky chemické různé jn.	67
572	Polymery styrénu v prvotní formě	58
723	Stroje, zařiz. pro stavebnictví, stavební inženýrství	47

Stav obchodně ekonomické spolupráce vzájemný obchod zbožím

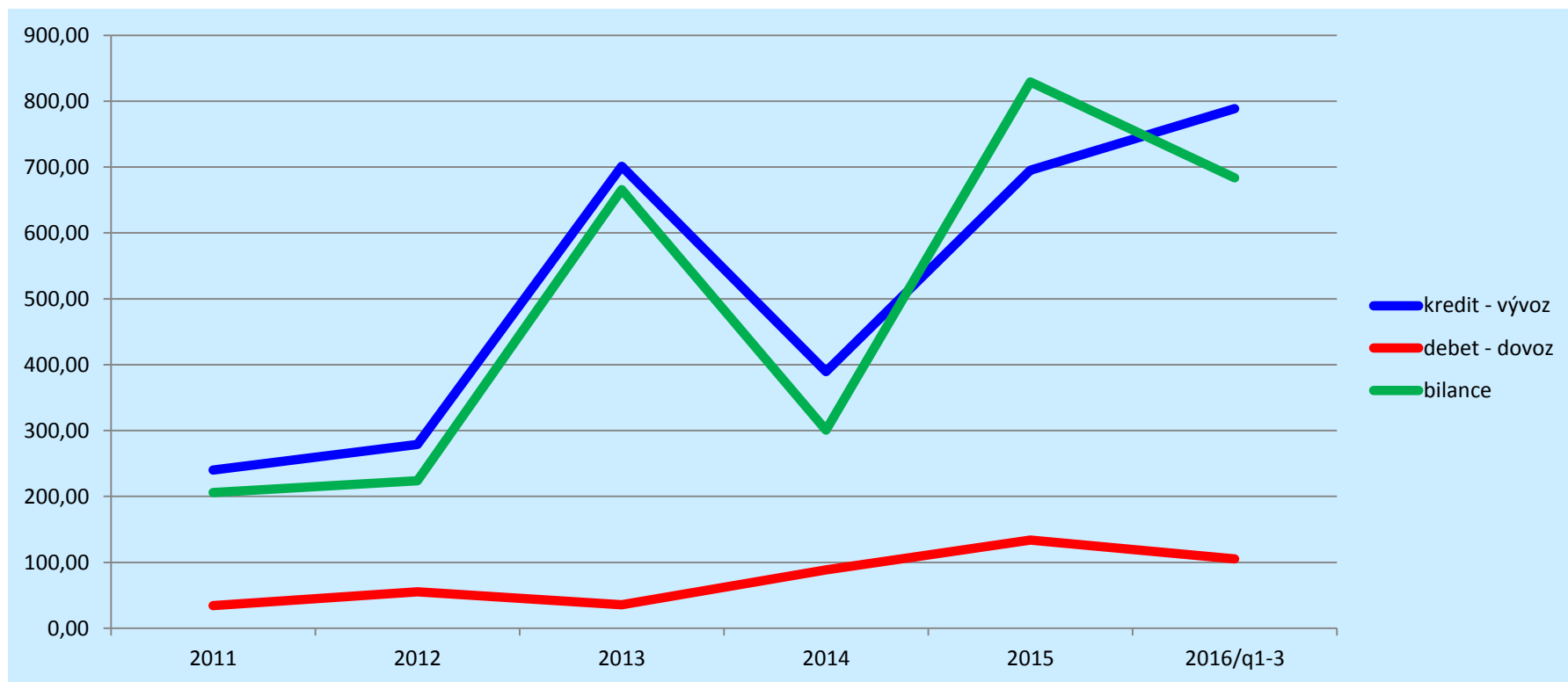
Nejvýznamnější položky dovozu do CZE ze SAU v roce 2016:

(kombinovaná nomenklatura 8 míst):

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota USD(tis.)
27090090	Minerální oleje a oleje ze živočišných nerostů, surové (kromě kondenzátů	26 230
39012090	Polyetylén v primárních formách, o hustotě $\geq 0,94$ (kromě položek čís	11 170
39021000	Polypropylén, v primárních formách	10 712
39201024	Pružné filmy z polymerů etylénu, nepotíštěné, o tloušťce $\leq 0,125$ mm,	7 896
39011010	Lineární polyetylén o hustotě $< 0,94$, v primárních formách	6 892
39011090	Polyetylén o hustotě $< 0,94$, v primárních formách (kromě linárního po	2 139
55034000	Střížová vlákna z polypropylenu, nemykaná, nečesaná ani jinak nezpraco	1 858
39019090	Polymery etylenu, v primárních formách (kromě polyethylenu, etylen-v	1 143
76012080	Slitiny hliníku, netvářené (kromě v ploštinách nebo ingotech)	413
84715000	Procesorové jednotky, též obsahující pod společným krytem jednu nebo d	381
84717050	Diskové jednotky s pevným diskem (HDD), pro zařízení pro automatizovan	334
39202021	Desky, listy, fólie, filmy, pásy z nelehčených polymerů propylenu, nevyztuž	310
29053100	Ethylenglykol (ethandiol)	303
56031290	Netkané textilie, též impregnované nebo laminované, z chemických nekon	245
29094100	2,2'-Oxydiethanol (diethylenglykol, digol)	219

Stav obchodně ekonomické spolupráce vzájemný obchod službami

Stav obchodně ekonomické spolupráce vzájemný pohyb investic

S výjimkou realitního trhu je nejvýznamnější SAU investicí v CZE výstavba závodu na výrobu optických kabelů ve spolupráci s fou OPTOKON.

České investice se v poslední době ze SAU trhu vytrácejí. V současné době funguje společný podnik Lázní Darkov – rehabilitační centrum. Ostatní CZE investice ztroskotaly na nespolehlivosti a nečinnosti SAU partnerů) vč. členů král. rodiny) a na krizi, kterou SAU procházela v letech 2015-16.

Současná ekonomická situace v Saúdské Arábii

- deficitní rozpočty – vliv ceny ropy;
- velké množství rozpracovaných megaprojektů;
- zhoršení platební schopnosti státu, sekundární platební neschopnost;
- hledání příjmů do rozpočtu (poplatky státní i municipální, clo, víza/cest. pojištění atd.);
- vydání státních dluhopisů;
- nekonzistentní právní systém;
- růst inflace (ceny energií, paliv, vody atd.);
- saúdizace (náklady na pracovní síly);
- Národní plán 2020 a Vize 2030 – transformace ekonomiky a společnosti!

Současná ekonomická situace v Saúdské Arábii

Základní makroekonomické ukazatele					
	2012	2013	2014	2015	2016 (odhad)
HDP	5,4 %	2,7 %	3,6 %	1,4 %	0,8 %
míra inflace	2,9 %	3,5 %	2,1 %	2,4 %	3,5 %
míra nezaměstnanosti	12,3 %	12,0 %	11,8 %	11,5 %	12,1 %

- korekce odhadu ekonomického růstu 2107 ze strany IMF z 2,5 % na 0,5 %

Vývoj zahraničního obchodu země

Obchodní bilance SAU (v mil. USD):

	2012	2013	2014	2015*
Vývoz	388,4	376,3	342,3	204,6
Dovoz	155,6	152,7	158,4	141,8
Saldo	232,8	223,6	168,5	62,6

Vývoj zahraničního obchodu země

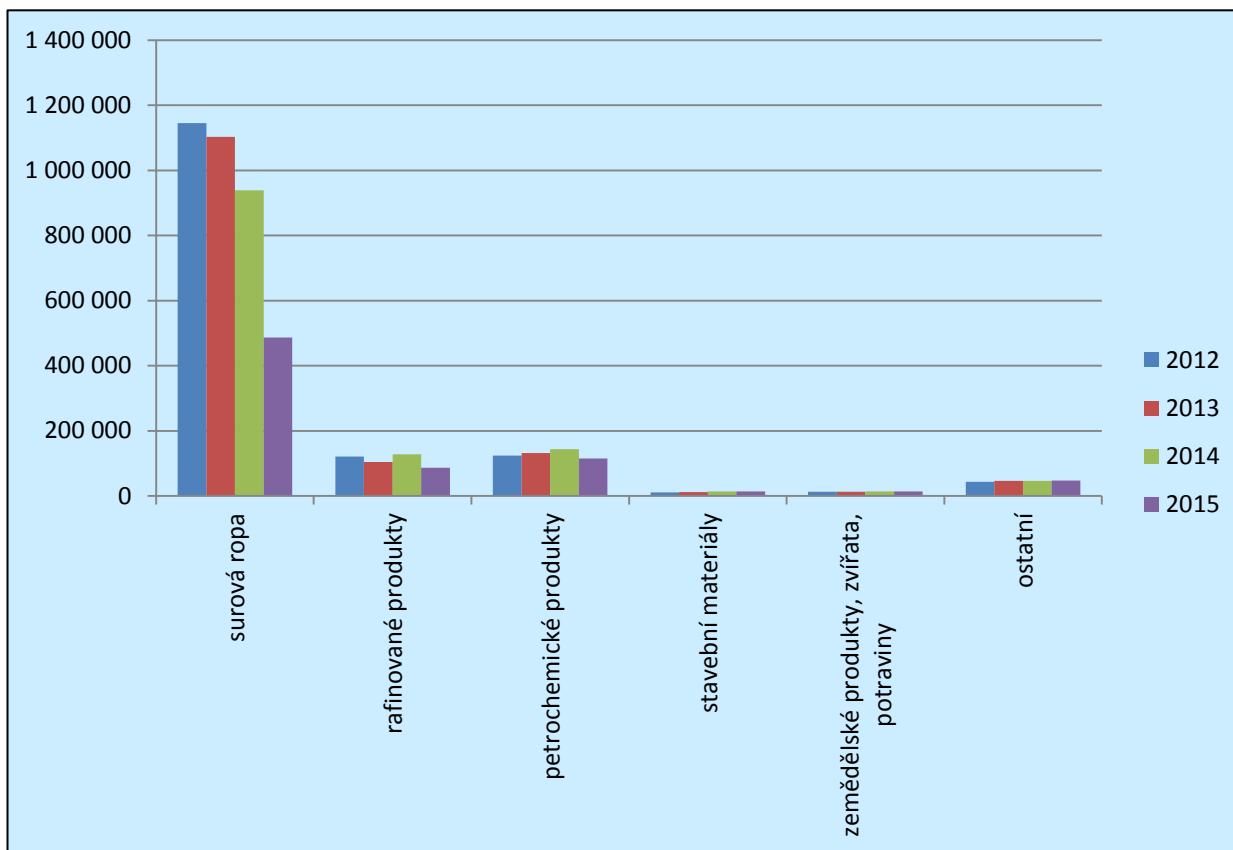
Vývoz SAU (v mil. SAR a %):

Vývoz ze SAU po skupinách zboží					
	2012	2013	2014	2015	%
surová ropa	1 144 638	1 102 478	938 959	486 546	63,74%
rafinované produkty	120 912	104 602	128 132	86 866	11,38%
petrochemické produkty	124 184	131 509	143 647	114 916	15,05%
stavební materiály	10 536	11 753	13 704	13 681	1,79%
zemědělské produkty, zvířata, potraviny	12 853	12 628	13 405	13 611	1,78%
ostatní	43 379	46 553	46 275	47 693	6,25%
CELKEM	1 456 502	1 409 523	1 284 122	763 313	

Vývoj zahraničního obchodu země

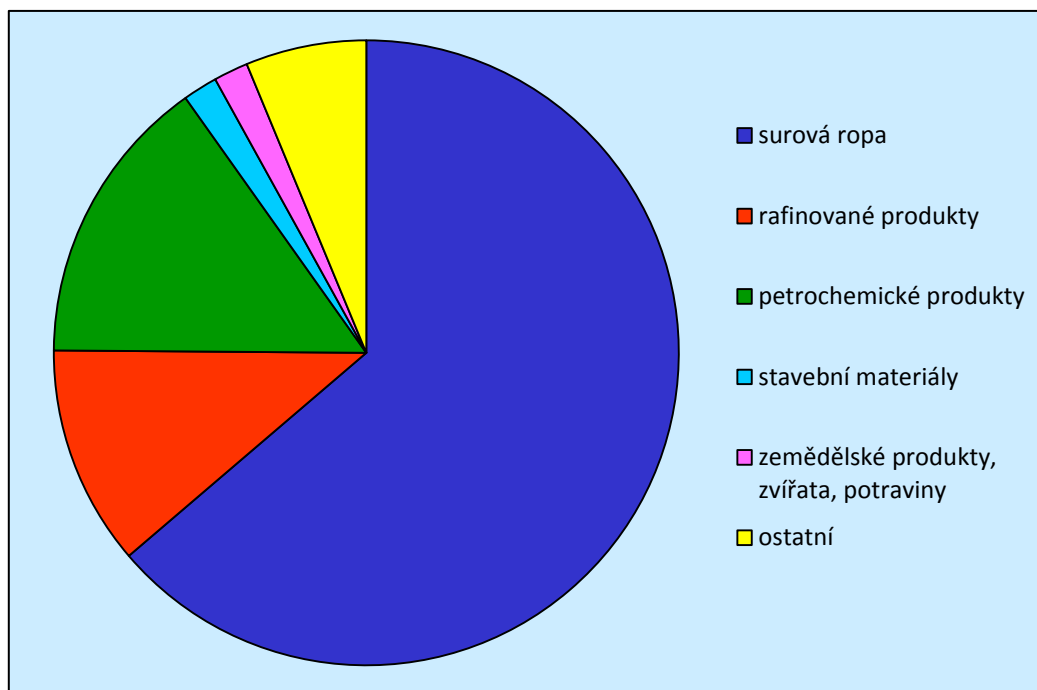
Vývoz SAU:

Vývoj zahraničního obchodu země

Vývoz SAU:

Vývoj zahraničního obchodu země

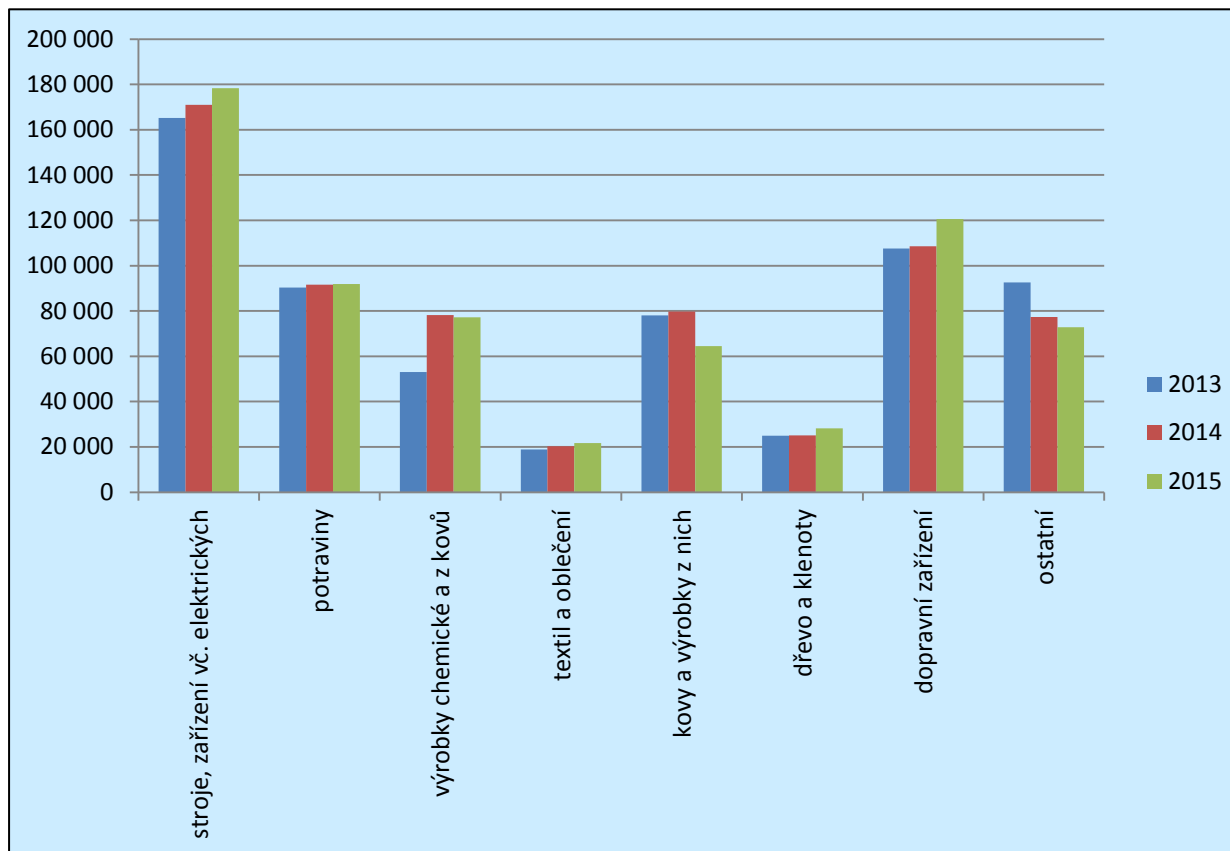
Dovoz SAU (v mil. SAR):

Vývoz ze SAU po skupinách zboží				
	2013	2014	2015	%
stroje, zařízení vč. elektrických	165 230	171 011	178 321	27,22%
potraviny	90 341	91 626	91 928	14,03%
výrobky chemické a z kovů	53 009	78 191	77 159	11,78%
textil a oblečení	18 880	20 229	21 627	3,30%
kovy a výrobky z nich	78 102	79 759	64 473	9,84%
dřevo a klenoty	24 909	25 131	28 199	4,30%
dopravní zařízení	107 552	108 610	120 516	18,40%
ostatní	92559	77317	72810	11,12%
celkem	630582	651876	655033	100,00%

Vývoj zahraničního obchodu země

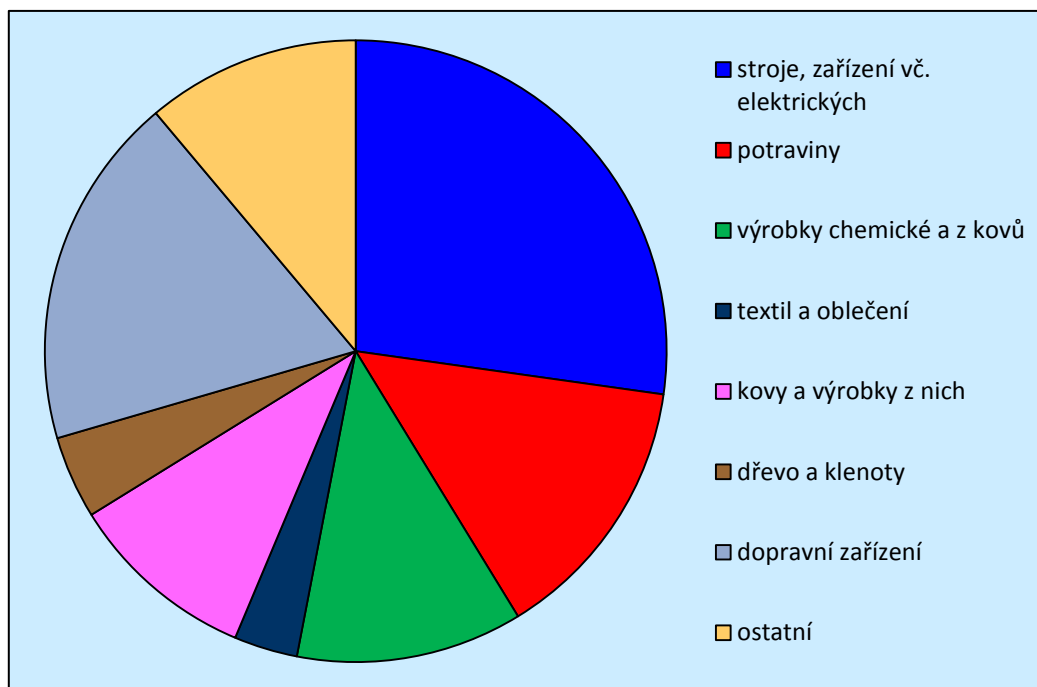
Obchodní balance SAU (v mil. SAR):

Vývoj zahraničního obchodu země

Obchodní bilance SAU v r. 2015 (v mil. SAR):

Perspektivy obchodně-ekonomické spolupráce - výhled

- **Vize 2030** – plán restrukturalizace ekonomiky a orientace hospodářství, překonání krize
- **Zavedení daní** (GCC od 1.1.2018 DPH – 3 kategorie 0, 5, 15 %, SAU - příjmy?, bankovní transakce do zahraničí?)
- **Připravovaná privatizace** – státní holding Saudi Aramco – vstup na burzu, core business???
- **Transformace národního investičního fondu (Public Investment Fund (PIF))** – suverénní fond s kapitálem 2 mld. USD financovaný privatizací Saudi Aramco a prodejem státních majetků (půda, budovy atd.);

Perspektivy obchodně-ekonomické spolupráce výhled

- **Industrializace;**
- **Investice** do zahraničí i ze zahraničí (PIF i soukromý kapitál)
- **Transfer technologií**
- **Rozvoj projektů s vlivem na sociální smír** (s ohledy na náboženské zvyklosti a elity)

Perspektivy obchodně-ekonomické spolupráce strojírenský průmysl

- rozvoj a obnova stávající strojírenské základny SAU;
- dobré jméno CZE průmyslu v souvislosti s členstvím v EU, vazbou na ekonomiku DEU a orientací na export;
- předpoklad soukromých investic;
- zájem o nové technologie;

Perspektivy obchodně-ekonomické spolupráce energetický průmysl

- rozvoj energetiky – stoupající spotřeba elektrické energie;
- 15letý plán rozvoje do r. 2032 – nový energetický mix;
- budoucí orientace na alternativní zdroje (solár-fotovoltaika 12,2 %, ; solár-koncentrovaný 19 %, vítr 6,8 %, odpad 2,3 %, geotermál 0,8 %);
- plánovaná výstavba jaderné energetiky (13,4 % - KOR, FRA, RUS);
- modernizace rozvodových sítí a výstavba trafostanic;

Perspektivy obchodně-ekonomické spolupráce energetický průmysl

- vládní program zaměřený na energetickou efektivnost a energetické úspory;
- nutnost registrace u Saudi Electricity Company (SEC) – vliv bilaterální politické relace;
- vhodnost využití vazeb na kontraktory (velké světové koncerny)

Perspektivy obchodně-ekonomické spolupráce zdravotnický a farmaceutický průmysl

- výstavba nemocnic a zdravotnických zařízení, včetně specializovaných zdravotnických zařízení (aktuálně protidrogová problematika);
- dodávky zdravotnické techniky (nemocničních lůžka, rehabilitační technika apod.;
- dodávky zdravotnického materiálu a léků;
- kontinuální zájem o CZE zdravotnický personál (vč. dosud nestandardních specializací, nutnost jazykového vybavení – protidrogová tematika) – nezájem o vlastní vzdělávání v zahraničí;

Perspektivy obchodně-ekonomické spolupráce ropný a plynářský průmysl

- stále velké zásoby ropy a plynu ;
- relativně nízké náklady na těžbu;
- možnost dodávek vybavení těžebních středisek, resp. přepravních cest;
- nutnost registrace u Saudi Aramco - vliv bilaterální politické relace

Perspektivy obchodně-ekonomické spolupráce zemědělský a potravinářský průmysl

- útlum vlastní rostlinné produkce v SAU;
- vysoký podíl dovozu potravin – vysoká konkurence, pestrost trhu (vliv expatů na sortiment - Asie, USA, Evropa);
- značné příležitosti pro investory;
- možnost uplatnění technologie pro velkochovy (genetický materiál);
- poptávka po veterinárních léčivech;
- poptávka po krmivech, premixech a koncentrátech;
- potravinářské přípravky (stabilizátory, konzervanty, barviva).

Perspektivy obchodně-ekonomické spolupráce obrný průmysl

- rizika z ozbrojených konfliktů a terorismu v regionu – zvýšení poptávky po obranných systémech;
- stálé vysoké alokace v rozpočtu;
- riziko zneužití ve vlastní angažovanosti v regionu;
- zájem o transfer technologií;
- zájem o moderní technologie;
- možnosti školení specializovaného personálu (viz DEU).

Perspektivy obchodně-ekonomické spolupráce dopravní průmysl

- rozvoj hromadné dopravy (železnice, MHD – velké koncerny TUR, DEU, FRA, CHN);
- pokles prodeje osobních automobilů 2015/2016 -25 % (CZE + Hyundai);
- náhradní díly, pneumatiky;
- zájem o transfer technologií (Tatra);

Perspektivy obchodně-ekonomické spolupráce vodohospodářství, odpadní průmysl

- stav ve většině měst naprosto nevyhovující;
- omezené rozvody kanalizace;
- třídění odpadů v podstatě neexistuje;
- nutnost registrace u státních koncernů Saudi Water Co. - vliv bilaterální politické relace
- příležitosti:
 - rozvody a úprava vody,
 - čistírny odpadních vod (lokální správy),
 - filtry na vodu v domácnostech,
 - modernizace systémů sběru a třídění odpadů;

Perspektivy obchodně-ekonomické spolupráce rizika na SAU trhu

Vliv vnější politické relace:

- registrace u státních koncernů

Vnitřní politická relace:

- nespokojenost obchodní komunity z ekonomickým vývojem;
- nespokojenost části vládnoucí rodiny

Nejasný ekonomický vývoj:

- opakování platební neschopnosti či omezení investic státu v důsledku poklesu cen ropy;
- zájem o exportní financování (zejm. projektové BOT, BOOT apod.)

Perspektivy obchodně-ekonomické spolupráce rizika na SAU trhu

Nekonzistentní právní a ekonomický systém:

- daně;
- saúdizace;
- podnikatelské a investiční licence;
- změny celních sazeb (2017)

Vyšší náklady pro vstup na trh:

- relativní geografická vzdálenost a nákladnost na cesty;
- nutnost opakovaných osobních jednání;
- nutná marketingová podpora u FMCG;
- obtížná předvídatelnost nákladů na založení právního subjektu.

Perspektivy obchodně-ekonomické spolupráce několik doporučení

- vstup na SAU trh je spojen s potřebou investování času a financí pro navázání osobních vztahů;
- nutnost relativně často cestovat do SAU;
- nutnost partnery osobně pozvat do ČR (s patřičným servisem během pobytu);
- e-mailem nic nevyřešíte;
- nutnost dobré znalosti angličtiny, arabština výhodou;
- prezentační materiály v angličtině, v arabštině výhodou;
- nestydět se prověřit si důkladně partnery;

Perspektivy obchodně-ekonomické spolupráce několik doporučení

- pozor na platební podmínky (primární návrhy obtížně přijatelné, jinak světový standard, bezpečné platební podmínky, riziko uplatnění zádržného apod.);
- obtížná právní vymahatelnost;
- nutnost povzbuzovat partnery v činnosti;
- kontrolovat zaměstnance, zejm. expaty (finance, obch. tajemství)
- účast na veletrzích s regionální působností – Dubaj.

Institucionální podpora

Velvyslanectví České republiky:

- nosné aktivity v oblasti G2G;
- pomáhá při komunikaci s orgány státu a regionů;
- pomáhá při podpoře projektů či řešení problémů na politické úrovni;
- organizace akcí uskutečněných za účasti představitelů obou států;
- koordinuje využití vhodných dostupných nástrojů podpory
- organizování oficiálních účastí s podporou na veletrzích.

Institucionální podpora

Aktuální akce:

- 05/2017 veletrh Intersec Jeddah – bezpečnostní průmysl;
- 05/2015 firemní prezentace na velvyslanectví.

Institucionální podpora

CzechTrade Dubai:

- nosné aktivity v oblasti B2B;
- regionální působnost s poměrně malým dosahem do SAU
- organizování oficiálních účastí s podporou na veletrzích

JUDr. Michal Nedělka

T: +971 4 3097018

M: +971 504 509 941

michal.nedelka@czechtrade.cz

www.czechtrade.ae

Ministerstvo zahraničních věcí
České republiky

Děkuji za pozornost

Mgr. Petr Hošťálek

Ing. Eduard Řeháček, CSc.

obchodně-ekonomický úsek

Velvyslanectví České republiky v Rijádu

petr_hostalek@mzv.cz

eduard_rehacek@mzv.cz

commerce_riyadh@mzv.cz

telefon: +966 11 4503617

